

שאלות הנוגע לקיץ - שיעור 237

I. Removing zip-out lining from raincoat

- (א) אין בו משום תיקון מנא - עיין בשו"ע (ש"ז - ז) דנשמטו לו רצועות מנעל וסנדל ... מותר להחזיר הרצועות למקומן ובלבד שלא יקשור ובשו"ע (ש"מ - ח) כתב דמוכין שנפלו מן הכסת מותר להחזירם אבל ליתנם בתחלה בכסת אסור דהשתא עביד ליה מנא אמנם בנידון דידן אפשר דאפילו בתחלה מותר דהיה מנא מכבר וכ"ש בנתילתן אין חשש משום תיקון מנא
- (ב) אמנם יש אוסרים משום קורע על מנת לתפור ורק אם יכוין לחזור בו ביום מותר (שו"ת אז נדברו ז - מ"ה) וכ"כ השו"ת שבט הלוי (ד - כ"ד) וע"ע בשש"כ (ט"ז - הערה רל"ז * צ"ג הגרשז"א) דאין זה דרך קורע או תופר מידי דהוה אכפתור דלית לן בה ואפילו אם רוכסו לזמן מרובה כ"כ האג"מ (ז - פ"ד) דמלאכת תפירה שייך רק אם בהפרדתו יש בו קלקול משא"כ בנידון דידן וכ"כ השו"ת בצל החכמה (ג - ז"ג) ועיין במ"ב (ש"מ - סק"ז) שהביא דעת הקרבן נתנאל והרע"א בענין תחיבת הקרייז עם הבגד במחט בשתי תכיפות דלאו שפיר עביד משמע דמלאכת תפירה אין תלוי במעשה קריעה וראיה לדבר דיכול להסירה ג' תפירות בלא מעשה קריעה ומ"מ חייב משום תופר וצ"ע

II. אם יש איסור נולד בעשיית קרח בשבת

- (א) לכאורה דבר זה תלוי בענין נתינת פשטיד"א כנגד האש והשומן שבה שנקרש חוזר ונימוח דהמחבר מתיר והרמ"א פסק להחמיר לכתחלה ובמקום צורך יש להקל (ש"ח - ט"ז) אמנם השערים מצויינים בהלכה (פ - הערה י"ח) כתב דמה שפסק השו"ת דובב מישרים דמים הנעשה קרח יהיה נולד זהו במשתמשים בהקרח לקרר המאכלים והקרח בעצמו לא היו אוכלים אותו ולא היו רוצים שהקרח ימוח לכן חשיב נולד משא"כ בזמנינו שמשתמשים בקרח ליתנו בכוס מים להקרר המים וחוזרים ונימוח כ"כ השו"ת בצל החכמה וכן הובא הטעם הזה בשם בעל האג"מ בקונטרס אור השבת (ד - דף ק"ז) וכן שמע רב שמעון אידער מפי בעל אג"מ דאינו רואה מקום לאסור ובפרט לאורחים (דף 120)
- (ב) עיין בשש"כ (י - הערה י"ד) בשם הגרשז"א דלא אסור משום נולד אלא בנשתנה למעליותא משלג למים ולא להיפך

III. חיוב מזוזה בבנגאלו

- עיין בשערים מצויינים בהלכה (ח - י"ח הערה י"ג) שהביא השו"ת תרשיש שהם דאותם הנוסעים בימי הקיץ להכפרים לשאוף אויר פטורים ממזוזה והביא ראה מהברכי יוסף דכשבורחים מדבר ושוכרים בתי נכרים אז אחר שלושים יום יניח מזוזה ולא יברך וכ"כ השדי חמד דלא יברך ולפי דברי האבנ"ז (ש"פ) אינם חייבים במזוזה וכן שמעתי דהאג"מ סבר דבעל הבנגאלו קלוני מחויב ולא השוכר וה"ה בערוכי חצרות עושין בלא ברכה דכשאין לו רשות לשנות רהיטי החדר ממקום למקום בכה"ג אין שם שוכר עליו אלא אורח וה"נ לענין מזוזה ועיין בשו"ת באר משה (ז - פ"ז - פ"ט) ולכאורה יותר טוב להסיר המזוזות בסוף הקיץ משום שיש חשש של בזיון משום שאין אדם דר שם בחורף

IV. אם מותר לפתוח השירים (umbrella) המאהיל על השלחן שתקוע בארץ

- (א) עיין בתזו"א (ג"ז - סק"ו ד"ה "דצרי הגו"ז") דיש להתיר דזה ממש דין כסא טרסקל (ש"ט"ז - ה) ואין מקום לחלק כאן בין נעשה לאהל ללא נעשה לאהל
- (ב) עיין עוד בשו"ת נודע ביהודה (תניח"ל ב) דאין דומה לכסא של פרקים (ש"ט"ז - ה)

ששם אינו מתכוין לאהל ולא דמי לציריים בגג הסוכה (תרכ"ו - ג זרמ"ח) ששם הגג מחובר להבית והגג כמו דלת ובטל לבית אבל מטריה (umbrella) עושה כולה ועיין בכלכלת שבת דגג סוכה כבר עשוי אבל מטריה שדוחק מלמטה עושה אהל חדש

(ג) **עיין בשו"ת אג"מ** (ד - ק"ה - ג) שכתב בדבר למתוח האהל הקבוע בעגלות תינוקות שהחזו"א התיר יש להחמיר בלא פריסת טפח מערב שבת

(ד) **עיין בשש"כ** (כ"ד - הערה ל"ה) שהביא דעת הגרש"ז אויערבך לאיסור דדומה לבית המקפל בציריים שודאי אסור להקים

V. לצאת במעיל על כתפיו בשבת שאינו תוחב ידיו בבתי זרועות

(א) **עיין בשו"ת רבבות אפרים** (ה - רכ"ג - י"ד) שהביא מהשש"כ (י"ק - הערה כ"ד) דמותר וראיתו מסימן (ש"ה - ל"ד) ובמ"ב (סקק"ז) דיוצא אדם בסודר המקופל על כתפיו שדרך איזה אנשים לילך כן לפעמים וכתב עוד דמ"מ ברשות הרבים גמורה נכון להחמיר דאולי יש לחשוש שמא יפול ויבוא לישא ד"א בר"ה

(ב) **ועוד כתב הרבבות אפרים** שהגר"ח קניבסקי כתב בזה דהחזו"א התיר וכ"כ האמרי יושר (צסופו) בהנהגות החזון איש (אות ג)

(ג) **למעשה** - ידוע שדעת רב משה פיינשטיין לאסור לכישה זו בשבת ולכן צריך למכריע כדעת האוסרים

VI. אכילה על גבי עשבים בשבת ואם קרוב לפסיק רישא אסור

(א) **עיין ברמ"א** (של"ו - ג) שטוב להחמיר שלא לאכול בגנות אם ישתמש שם מים דבקושי יש ליזהר שלא יפלו שם מים ועיין בב"י שהובא דין זה בשם ספר התרומה וכתב עוד בשם הסמ"ג דבגינת חכירו שאינו נהנה בגידול העשבים תלוי במחלוקת הערוך ותוספות ואנו מחמירים כשיטת התוספות

(ב) **ועיין עוד בבה"ל** (רע"ז - ה ז"ה "שמא יכנו") שהביא דעת המהרש"א דקרוב לפסיק רישא חשיב פסיק רישא ולכן אסור לפתוח הדלת שמא יכנו הרוח אבל עיין בשער הציון (ש"כ - סקמ"ט) שהביא הגמרא (שבת קמ"ח) דאסור להדק מוכין בפי הפך דדילמא אתי לידי סחיטה ובפירוש הראשון כתב דהוא קרוב לפסיק רישא אבל בפירוש השני כתב משום גזירה וכ"כ התוספות שבת משום גזירה ולא משום דקרוב לפסיק רישא

(ג) **יש עוד צד התיר** בנידן דידן שהמשקה אין נשפך על העשבים להדיא רק על השלחן ומשם נופל על העשבים וזה חשיב רק גרם פסיק רישא ועיין בשיעור 138 דבגרם פסיק רישא רובו המתירים ויש מתירים אפילו אם מתכוין להגרמא (של"ד - כ"ז ותק"ד - סקל"ח צשער ה"ין) אבל אנו פסקינן כשיטת הרמ"א (שס)

(ד) **ועוד בבאנגאלאו** אפשר חשיב ארעא דחבריה והוא פסיק רישא דלא ניחא ליה דרך גרמא ורק קרוב לפסיק רישא ועוד אפשר בשאר משקים שאינם מצמיחים אין הרמ"א נוהג איסור ורק במים כתב שטוב להחמיר ועיין עוד במ"ב (סקמ"ט) שכתב דלכתחלה ראוי ליזהר בשאר משקים וזה לענין ליטול ידים על העשבים ולא באכילה בגנות שהוא רק בגדר טוב להחמיר

(ה) **למעשה** לכן כתב הרמ"א בלשון טוב להחמיר שלא לאכול בגנות אם ישתמש שם עם מים כי מעיקר הדין נראה דמותר אבל אנו צריכים לנהוג כחומרת הרמ"א ואם רוצה לאכול דוקא על גבי העשבים יכול להניח מפה (plastic) תחת השלחן והמים אין נופל על העשבים ורק על המפה